

ОТДЕЛ ЗА ВЪНШНИ ЦЪРКОВНИ ВРЪЗКИ
на Московската патриаршия

Изявление на Светия Синод на Руската православна църква във връзка с приетия от украинския парламент законопроект, насочен към ликвидиране на Украинската православна църква

Служба «Комуникация» на ОВЦС, 22.08.2024. На 22 август 2024 г. членовете на Светия Синод на Руската православна църква в дистанционен формат приеха [текста на публикуваното по-долу изявление](#) (протокол № 102).

На 20 август 2024 г. парламентът на Украйна прие на второ четене законопроекта «За защита на конституционния ред в сферата на дейността на религиозните организации», позволяващ да се забрани по съдебен ред дейността на всяка религиозна община в Украйна в случай, че тя е «свързана» с каквито и да е религиозни организации в Русия. За съответното решение на съда ще бъде достатъчно заключението на «религиоведска експертиза», която в условията на сегашния «лов на вещици» може да бъде и ще бъде фалшифицирана.

Инициаторите и радетелите за този законопроект в днешна Украйна – държавни служители с най-висок ранг, народни представители, радикални десни политици и обществени дейци, представители на разколнически организации и Украинската гръко-католическа църква – не крият, че законопроектът е насочен директно срещу Украинската православна църква; че целта на този закон е ликвидирането ѝ като цяло и забраната на всички нейни общини или пък принудителното им прехвърляне към други религиозни общности. Стотици манастири, хиляди енории, милиони православни християни в Украйна ще се окажат извън закона, ще изгубят своето имущество и място за молитва.

В течение на последните години, от 2014 до 2023 г., Светият Синод на Руската църква се е изказвал много пъти за натиска срещу Украинската православна църква, белязан от несъмнените черти на държавна антирелигиозна политика. Приетият днес закон е свидетелство за безсилието на режима, който в течение на целия си политически живот се стреми последователно, стъпка по стъпка да отслаби, разцепи и унищожи Украинската православна църква.

Предстоятелят на Руската православна църква неведнъж се е обръщал към институциите от системата на ООН, ОССЕ и Съвета на Европа, както и към лидерите на религиозните общности по света, свидетелствайки за преследванията на вярващите в Украйна. Въпреки че мнозина експерти и правозащитни организации на Запад признаха нарушенията на правата на вярващите на Украинската православна църква, това не попречи да бъде приет един законопроект, който унищожава основните принципи на свободата на съвестта и базовите права на човека.

Постоянен фон на политиката на гонения срещу Църквата е многогодишната клеветническа антицърковна кампания на украинските медии, насочена към очерняне на каноничното Православие, провокираща и оправдаваща масовите заграбвания на православните храмове, които тя представя като «доброволни преминавания». Тези заграбвания се организират от привържениците на разкола и радикалните националисти с подкрепата на местните власти, специалните служби и органите на реда. В повечето случаи те са придружени от насилие и масови побоища над свещениците и вярващите. Заграбват се и се правят опити за заграбване и на най-големите манастири на Украинската православна църква, принудително се изпъждат монасите и монахините оттам.

Продължава директният натиск на украинските тайни служби срещу Украинската православна църква и нейните епископи и духовенство. Освен в постоянните заплахи и шантаж, този натиск се изля и в завеждането на десетки скалъпени наказателни дела и издаването на политически мотивирани беззаконни присъди. Днес мнозина архипастири и пастири на Украинската православна църква са арестувани, турени под стража или излежават несправедливи присъди.

В много региони и населени места в Украйна местните власти направо «забраниха» дейността на Украинската православна църква, принудително затварят храмовете ѝ, пречат на богослуженията ѝ, изземват незаконно парцелите земя, на които стоят нейните манастири, храмове и светини.

След като не успя да отслаби каноничната Църква в Украйна и не можа да разклати нейното единство, властта направи крачка към директната ѝ забрана.

По своя размах и централизиран характер тази мярка може да надмине всички предишни исторически репресии срещу Украинската православна църква, включително и гоненията по времето на Брестката уния, и е съпоставима с такива грозни исторически прецеденти, каквито са гоненията в Римската империя по времето на Нерон и Диоклециан, т. нар. «дехристиянизация» на Франция в годините на Френската революция през XVIII в., атеистическите репресии в Съветския съюз и унищожаването на Албанската православна църква, извършено през 60-те години на XX в. от режима на Енвер Ходжа.

Приетият законопроект е несъвместим с принципите на върховенството на закона и представлява политическа декларация, целяща да узакони унищожаването на една религиозна общност, към която принадлежи мнозинството в тази страна. Законът предвижда критерии за идентифициране на всяка група лица, свързана с Украинската православна църква, и за целенасочени политически репресии срещу тях.

С особена горчивина сме принудени да отбележим негативната роля на Константинополския патриарх Вартоломей и неговите съмишленици-архиереи. Със своите едностранчиви, прибързани и противни на духа на светите канони действия те само влошиха църковния разкол в Украйна, а не го излекуваха. Ръководителите на признатите от Фенер разколници особено неистово призоваваха за приемане на закона за фактическа забрана на Украинската православна църква. А патриарх Вартоломей, по-рано публично одобрил гоненията срещу нея и арестите на нейните архиереи и свещенослужители, сега, подобно на първосвещениците Ана и Каяфа, открито подкрепи действията на властите по нейното разпъване и унищожение. По този начин Константинополският патриарх носи персонална отговорност за гоненията срещу вярващите на Украинската православна църква.

Твърдо убедени, че портите адови няма да надвият Христовата Църква (Мат. 16:18), както не са я надвили по-преди и най-жестоките гонения; че православните християни на Украйна ще посрещнат с мъжество и твърдост новите приготвени за тях изпитания и ще ги преодолеят със силата на Възлюбилия ни Исус (Рим. 8:37), ние призоваваме цялата пълнота на световното Православие да засили молитвите си за Украинската православна църква, търпяща мъки заради словото Божие и за свидетелството Исус Христово (Откр. 1:9).

Обръщаме се към международните правозащитни организации с призив да реагират незабавно и обективно на ужасяващия тормоз срещу вярващите в Украйна.

Източник: <https://mospat.ru/bg/news/92123/>